

COVID-19 poveikis narkotikų vartojimo įpročiams

2020 m. ir 2021 m. duomenys

Prof. dr. Renaldas Čiužas, NTAKD direktorius

Evelina Pridotkienė, NTAKD Stebėsenos ir analizės skyriaus
vedėja, „Reitox“ nacionalinio centro Lietuvoje koordinatore

NTAKDNARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO
KONTROLĖS DEPARTAMENTAS

COVID-19 *trendspotter* tyrimas

ENNSC inicijuotas greito reagavimo tyrimas, 2020 m. balandžio pradžioje

Siekta nustatyti:

- ▶ COVID-19 poveikį su narkotikų vartojimu susijusių paslaugų teikimui
- ▶ COVID-19 poveikį narkotikų vartojimo įpročiams

COVID-19 poveikis su narkotikų vartojimu susijusių paslaugų teikimui

- ▶ **Sumažėjo paslaugų prieinamumas**
(gydymas dėl priklausomybės ir žalos mažinimas)
- ▶ **Didesnis lankstumas teikiant pakaitinį gydymą opioidais**
(el. receptai, receptų galiojimo prailginimas, vaistų skyrimas ilgesniam laikui ir kt.)
- ▶ **Platesnis technologijų naudojimas**
(video skambučiai, nuotolinis konsultavimas, internetiniai forumai ir kt.).

COVID-19 poveikis narkotikų vartojimo įpročiams

- ▶ Internetinė apklausa
- ▶ Siekiama pasiekti tikslinę grupę – vartojančius asmenis
- ▶ Reklama Facebook'e
 - ▶ Pasitelkiant raktažodžius *muzika, nightclubs, nightlife, hookah, lozunge*
- ▶ Viešinimas bendradarbiaujant su kitomis institucijomis ir NVO

Europos internetinis narkotikų tyrimas - Lietuva
23 April 2020 · 🌐

Labas! 🙌 Vartoji narkotikus? Kaip COVID-19 pakeitė tavo narkotikų vartojimo įpročius? Pasidalink savo patirtimi atsakydamas į šią trumpą apklausą: <https://bit.ly/2S39WdX>

Anonimiška, greita ir saugi! 🙌

Europos internetinis narkotikų tyrimas priemas 18 kalbų! 🌐

Da... See more

EC.EUROPA.EU
Mažasis Europos narkotikų internetinis tyrimas (EWSI): COVID-19 poveikis narkotikų vartojimo įpročiams, žalai ir su narkotikais... [Learn More](#)

👍👎 146

53 comments 16 shares

Europos internetinis narkotikų tyrimas - Lietuva
19 April 2020 · 🌐

ANONIMINĖ APKLUSA apie narkotikų vartojimą 🙌
Kaip karantino laikotarpis paveikė tavo įpročius? Pasidalink savo patirtimi atsakydamas į trumpą apklausą: <https://bit.ly/2S39WdX>

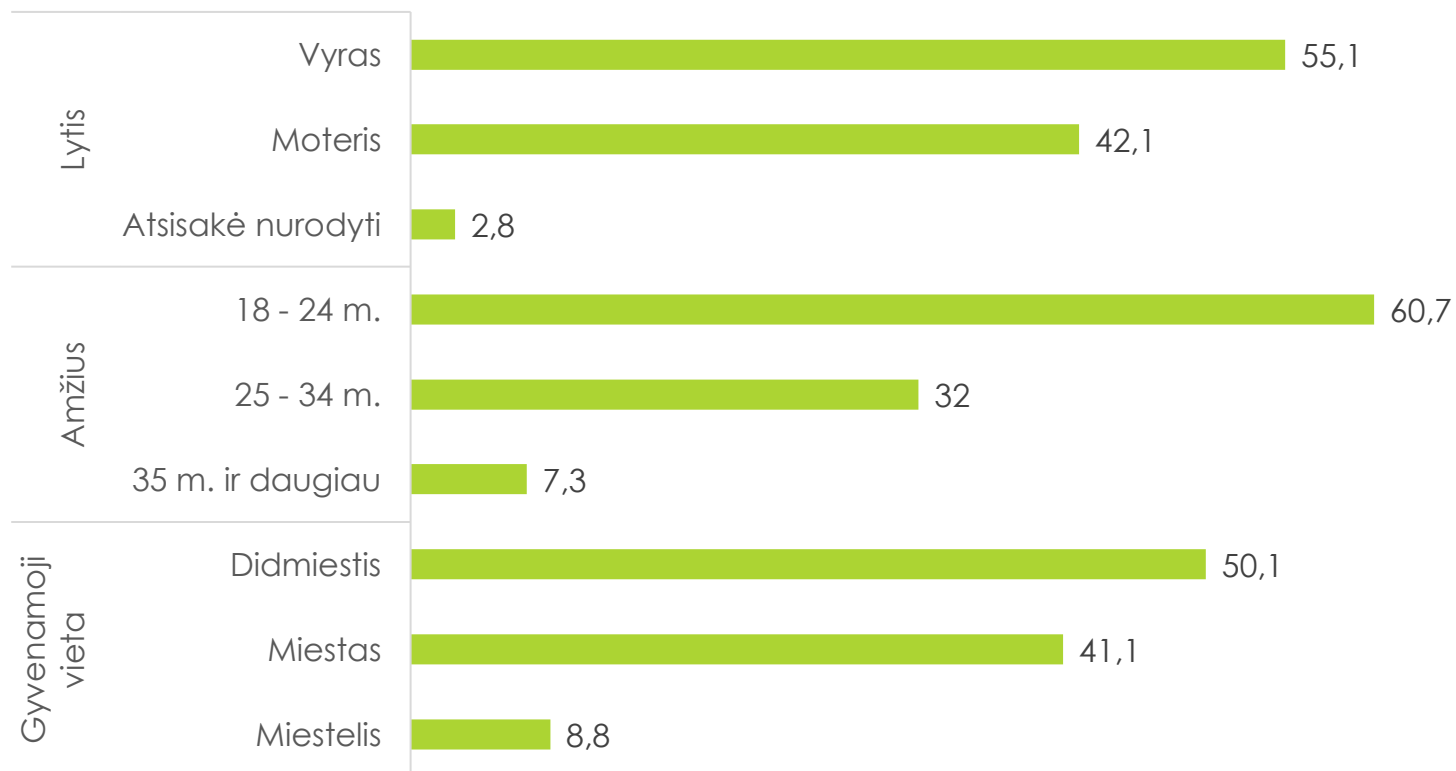
EC.EUROPA.EU
Mažasis Europos narkotikų internetinis tyrimas (EWSI): COVID-19 poveikis narkotikų vartojimo įpročiams, žalai ir su narkotikais... [Learn More](#)

👍👎 36

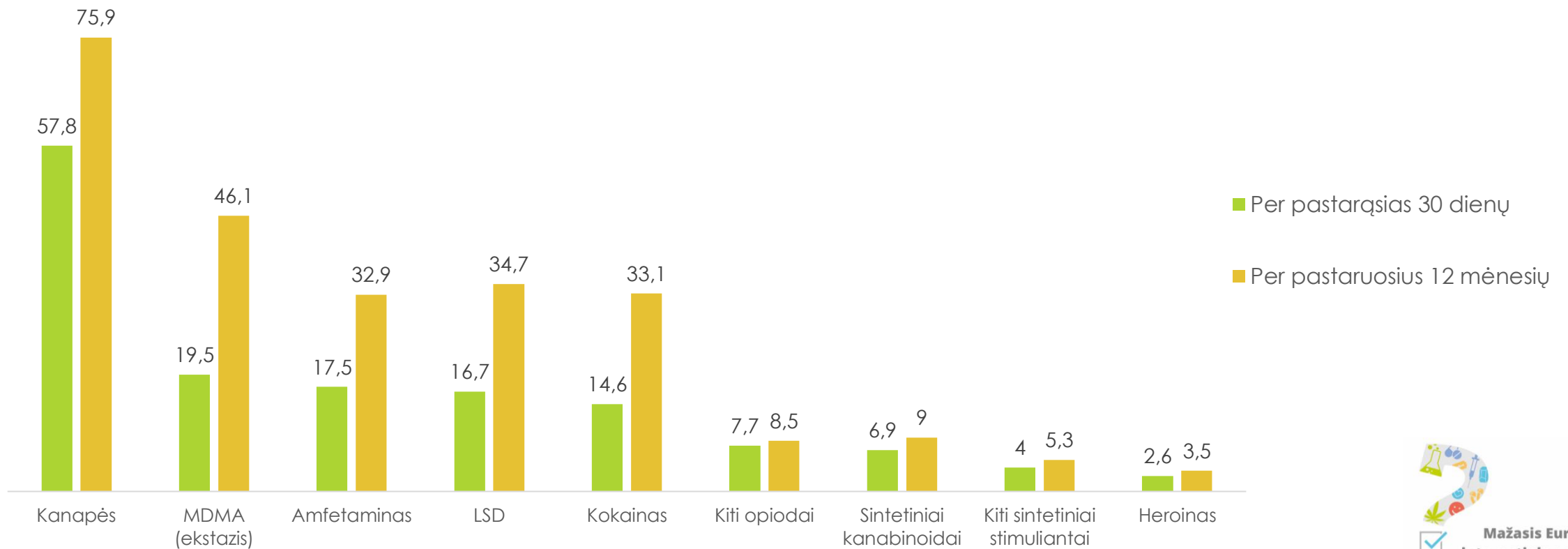
7 comments 6 shares

Mažasis Europos internetinis narkotikų tyrimas

Tiriamųjų sociodemografiniai duomenys

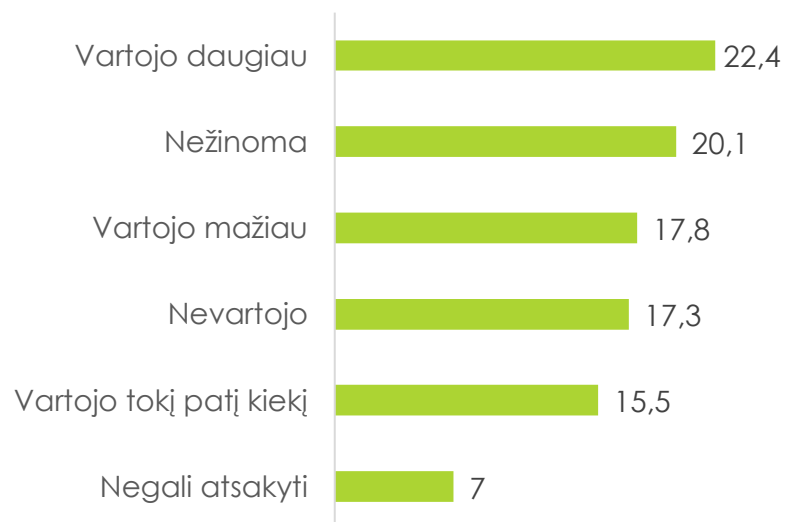

Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas

Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo pokyčiai COVID-19 metu

Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo pokyčiai bendrai

Kanapių vartojimo pokyčiai

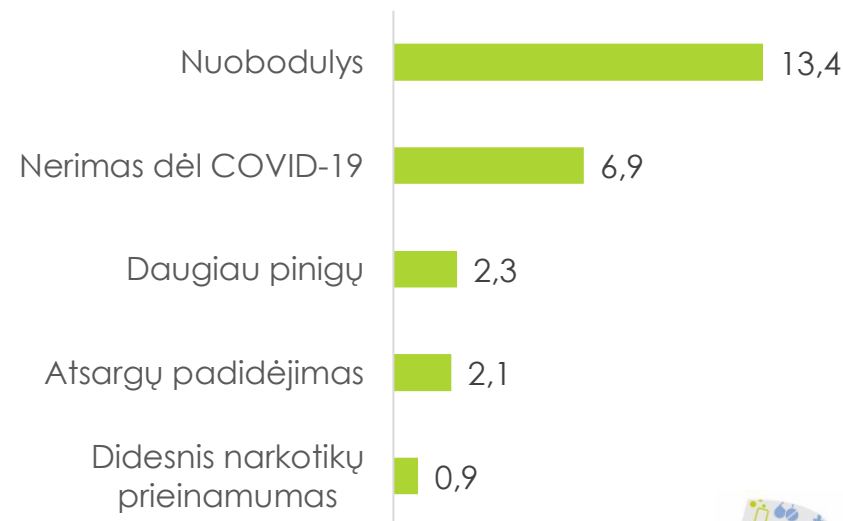

Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo pokyčius lėmusios priežastys

Priežastys, nulėmusios mažesnį narkotikų vartojimą COVID-19 metu

Priežastys, nulėmusios didesnį narkotikų vartojimą COVID-19 metu

Psichoaktyviųjų medžiagų įsigijimo pokyčiai

Europos miestų nuotekų tyrimas

score

- ▶ Organizuoja EMCDDA kartu su Europos vandens nuotekų tyrimų grupe (angl. *The Sewage Analysis Core Group Europe, SCORE*)
- ▶ Lietuvoje nuo 2017 m. analizuojami Vilniaus miesto nuotekų mėginiai, nuo 2018 m. pradėti vykdyti tyrimai Kaune ir Klaipėdoje.
- ▶ 2020 m. tyrimas buvo atliktas kovo 25 - 31 dienomis, kai karantino ribojimai Lietuvoje jau veikė antrą savaitę (nuo kovo 16 d.)

MĖGINIŲ ĖMIMAS
7 dienas, 24
valandų sudėtiniai
mėginiai

- Įvertinamas debitas
(m³/ per dieną)

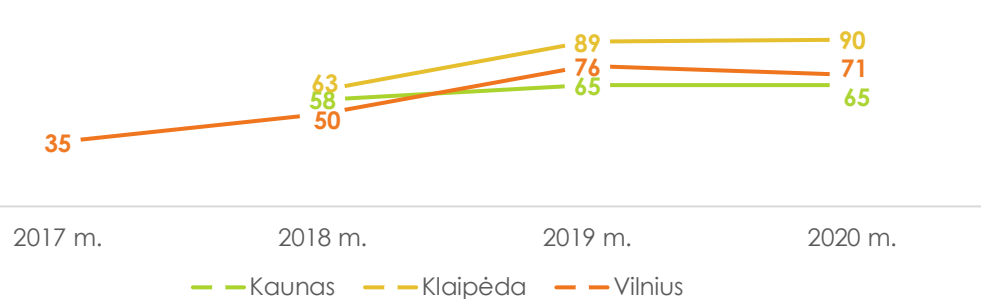
Medžiagos kiekis
suvartotas nuotekų
valyklos
aptarnaujamo
asmenų skaičius

- Populiacijos
dydžio
įvertinimas

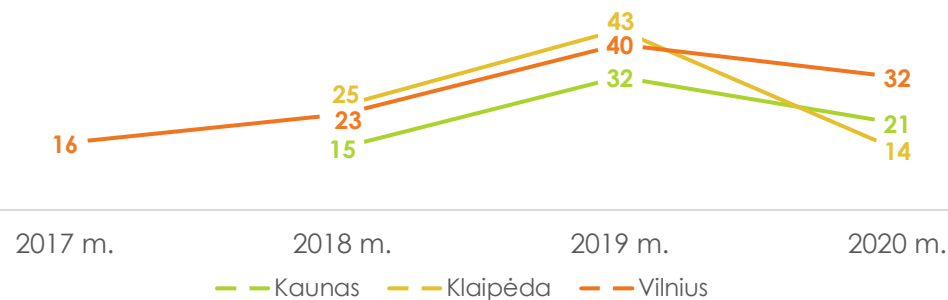
Suvartotas
medžiagos kiekis
g arba mg / per
dieną / 1000
gyventojų

Nuotekų tyrimo rezultatai Lietuvos miestuose

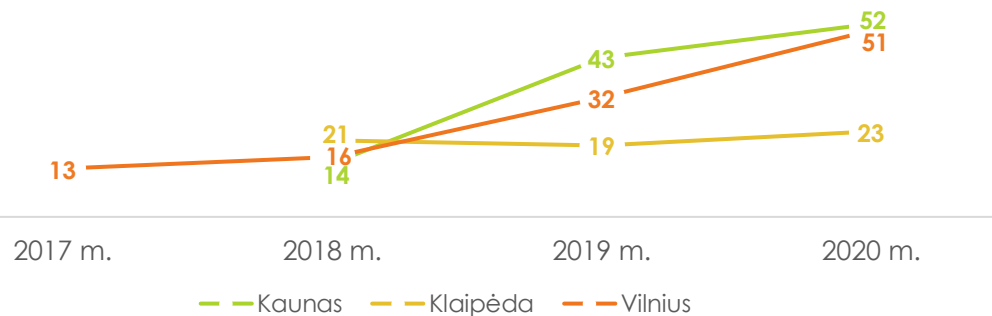
KOKAINAS (METABOLITAI): TENDENCIJOS, VIDURKIAI

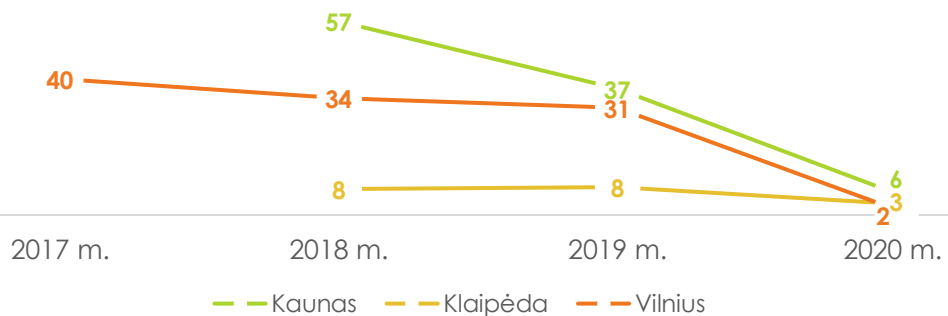
MDMA (METABOLITAI): TENDENCIJOS, VIDURKIS

AMFETAMINAS (METABOLITAI): TENDENCIJOS, VIDURKIAI

METAMFETAMINAS (METABOLITAI): TENDENCIJOS, VIDURKIAI

Iššūkiai:

- ▶ Atspari ir labiau skaitmeninėmis technologijomis pagrįsta narkotikų rinka
- ▶ Neteisėtos prekybos maršrutų ir metodų pokyčiai
- ▶ Kanapių auginimas ir sintetinių narkotikų gamyba ES išliko stabiliam lygyje kaip ir iki pandemijos, gamybos vietų aptikimas nesumažėjo
- ▶ Vis dažniau pradėta naudotis šifruotų pranešimų paslaugomis, socialinių tinklų priemonėmis, interneto šaltiniais, paštu ir pristatymo į namus paslaugomis

Kontaktai:

prof. dr. Renaldas Čiužas
renaldas.ciuzas@ntakd.lt

Evelina Pridotkienė
evelina.pridotkiene@ntakd.lt

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
ntakd@ntakd.lt
